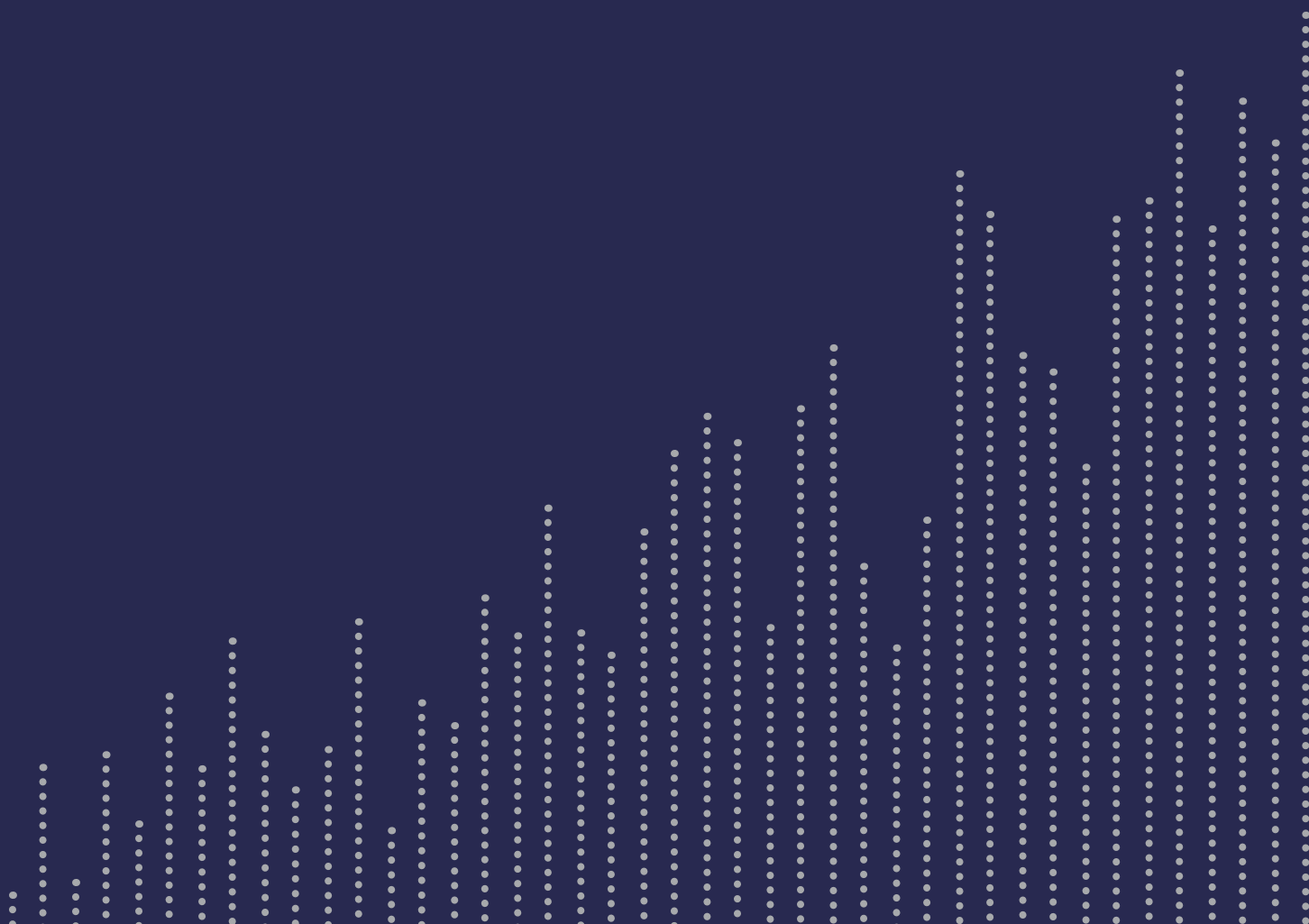

Latvijas Bankas vidēja termiņa statistikas darba programma 2027.–2029. gadam

Termini un saīsinājumi

Terminu lietojums Latvijas Bankas vidēja termiņa statistikas darba programmā 2027.–2029. gadam, izņemot I daļas 1. punktu un II daļas 6. un 7. punktu, kas attiecas uz uzraudzības statistiku, atbilst šajā programmā minētajiem Eiropas Centrālās bankas tiesību aktiem.

Terminu lietojums Latvijas Bankas vidēja termiņa statistikas darba programmas 2027.–2029. gadam I daļas 1. punktā un II daļas 6. un 7. punktā, kas attiecas uz uzraudzības statistiku, atbilst Latvijas Republikas likumiem, kuri regulē attiecīgo nozari.

ECB – Eiropas Centrālā banka

ECBS – Eiropas Centrālo banku sistēma

ES – Eiropas Savienība

NACE klasifikācija – saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Savienībā (*Nomenclature statistique des Activités économiques dans la Communauté Européenne*)

VZS – Vienotās ziņošanas sistēma (*Integrated Reporting Framework*; IReF)

I. Statistisko prasību izstrāde un ieviešana

1. Ieviest jaunas uzraudzības statistikas datu sniegšanas prasības ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem	
Raksturojums	Plānots veikt grozījumus Latvijas Bankas 2024. gada 2. decembra noteikumos Nr. 355 "Alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieku pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" un Latvijas Bankas 2024. gada 2. decembra noteikumos Nr. 356 "Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi", lai nodrošinātu prasības, kas izriet no plānotajiem ES tiesību aktu grozījumiem.
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks <i>eurozonas</i> līmenī saskaņotu ieguldījumu pārvaldes sabiedrību un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieku sniegto uzraudzības statistikas datu klāsts ieguldījumu pārvaldes sabiedrību un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieku un to pārvaldīto fondu darbības uzraudzības vajadzībām.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu uzraudzības statistikas datu sniegšanas prasības ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem.
Plānotais izpildes termiņš	2027. gads.
2. Ieviest jaunas pensiju fondu statistikas prasības	
Raksturojums	Plānots veikt grozījumus ECB 2018. gada 26. janvāra Regulā (ES) 2018/231 par statistikas pārskatu sniegšanas prasībām pensiju fondiem (ECB/2018/2) un ECB 2021. gada 26. marta Pamatnostādnē (ES) 2021/831 par statistisko informāciju, kas jāsniedz par finanšu starpniekiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes (ECB/2021/12). Lai ieviestu šo ECB tiesību aktu jaunās prasības, tiks veikti grozījumi noteikumos, kas nosaka valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas prasības un kārtību, un noteikumos, kas nosaka privāto pensiju fondu pārskatu sagatavošanas prasības un kārtību. Minētās prasības un kārtība ietvertas Latvijas Bankas 2024. gada 12. augusta noteikumos Nr. 306 "Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" un Latvijas Bankas 2024. gada 30. septembra noteikumos Nr. 319 "Privāto pensiju fondu statistisko datu un uzraudzības pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi".
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks <i>eurozonas</i> līmenī saskaņotu pensiju fondu statistikas datu klāsts.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu statistisko datu sniegšanas prasības ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām, kas pārvalda valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļus, un privātajiem pensiju fondiem, kas reģistrējuši pensiju plānus.
Plānotais izpildes termiņš	2027. gads.

3. Ieviest jaunas finanšu instrumentsabiedrību statistikas prasības	
Raksturojums	Plānots veikt grozījumus ECB 2013. gada 18. oktobra Regulā (ES) Nr. 1075/2013 par vērtspapīrošanas darījumos iesaistīto finanšu instrumentsabiedrību aktīvu un pasīvu statistiku (pārstrādāta versija) (ECB/2013/40) un ECB 2021. gada 26. marta Pamatnostādnē (ES) 2021/831 par statistisko informāciju, kas jāsniedz par finanšu starpniekiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes (ECB/2021/12). Lai ieviestu jaunās šo ECB tiesību aktu prasības, plānots veikt grozījumus Latvijas Bankas 2022. gada 5. decembra noteikumos Nr. 233 "Statistisko datu par finanšu instrumentsabiedrību finansiālo stāvokli (FIS) sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi".
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks <i>eurozonas</i> līmenī saskaņotu finanšu instrumentsabiedrību statistikas datu klāsts.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu statistisko datu sniegšanas prasības finanšu instrumentsabiedrībām.
Plānotais izpildes termiņš	2027. gads.
4. Ieviest plānotos maksājumu statistikas prasību grozījumus	
Raksturojums	Plānots veikt grozījumus ECB 2013. gada 28. novembra Regulā (ES) Nr. 1409/2013 par maksājumu statistiku (ECB/2013/43) un ECB 2021. gada 26. marta Pamatnostādnē (ES) 2021/832) par maksājumu statistikas pārskatu sniegšanas prasībām (ECB/2021/13). Lai ieviestu jaunās ECB tiesību aktu prasības, plānots veikt grozījumus Latvijas Bankas 2022. gada 13. jūnija noteikumos Nr. 208 "Statistisko datu par klientu maksājumiem sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi".
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks <i>eurozonas</i> līmenī saskaņotu maksājumu statistikas datu klāsts.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu statistisko datu sniegšanas prasības maksājumu pakalpojumu sniedzējiem.
Plānotais izpildes termiņš	2027. gads.

5. Nodrošināt 6. mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptaujas datu apstrādi, apkopošanu un publicēšanu

Raksturojums	Mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptauja ļauj iegūt detalizētus datus par mājsaimniecību rīcībā esošajiem īpašumiem, noguldījumiem un ieguldījumiem, par mājsaimniecību saistībām, ienākumiem, izdevumiem un patēriņu, kā arī citu informāciju, t. sk. informāciju par mājsaimniecību locekļu nodarbinātību. Šāda informācija nepieciešama labākai mājsaimniecību pieņemto ekonomisko lēmumu izpratnei, monetārās politikas transmisijas mehānisma darbības novērtēšanai un finanšu stabilitātes analīzei. Šo statistisko datu nodrošināšanas prasības noteiktas ECB 2025. gada 31. janvāra Pamatnostādnē (ES) 2025/333 par statistisko informāciju, kas jāsniedz par mājsaimniecību bagātību, ienākumiem un patēriņu (ECB/2025/3).
Rezultāts	Tiek iegūti dati par Latvijas mājsaimniecību reālajiem aktīviem un to finansējumu, citām saistībām, kredītu pieejamību, finanšu aktīviem un patēriņu, kā arī mājsaimniecību locekļu privāto komercdarbību, nodarbinātību un pensiju uzkrājumiem. Šie dati izmantojami ekonomiskās analīzes veikšanai <i>eurozonas</i> ekonomiskās politikas noteikšanai.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Izlasē iekļauto mājsaimniecību intervijas.
Plānotais izpildes termiņš	2028. gads.

II. Statistisko datu vākšanas, apstrādes, sagatavošanas un nosūtīšanas organizācijas pilnveide

6. Sākt uzraudzības statistikas datu par ieguldījumu brokeru sabiedrībām vākšanu saskaņā ar jaunajām prasībām	
Raksturojums	Tiek sākota uzraudzības statistikas datu par ieguldījumu brokeru sabiedrībām vākšana saskaņā ar grozījumiem Latvijas Bankas 2024. gada 28. oktobra noteikumos Nr. 331 "Ieguldījumu brokeru sabiedrību pārskata sagatavošanas noteikumi", kuros ietvertas prasības, lai nodrošinātu datus uzraudzības vajadzībām, t. sk. konsolidācijas grupas līmenī.
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks saskaņotu uzraudzības statistikas datu klāsts ieguldījumu brokeru sabiedrību uzraudzības vajadzībām.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu uzraudzības statistikas datu sniegšanas prasības ieguldījumu brokeru sabiedrībām.
Plānotais izpildes termiņš	2027. gads.
7. Sākt uzraudzības statistikas datu par apdrošinātājiem vākšanu saskaņā ar jaunajām prasībām	
Raksturojums	Tiek sākota uzraudzības statistikas datu par apdrošinātājiem vākšana saskaņā ar grozījumiem Latvijas Bankas 2024. gada 30. septembra noteikumiem Nr. 320 "Apdrošinātāju un pārapsedrošinātāju pārskatu sagatavošanas noteikumi". Minētie grozījumi veikti, lai ieviestu prasības, kas izriet no grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas jomā (Maksātspēja II), Komisijas 2014. gada 10. oktobra Deleģētajā regulā (ES) 2015/35, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas jomā (Maksātspēja II) (turpmāk – Regula 2015/35), un citiem saistītajiem tiesību aktiem. Tiek arī ieviestas pārmaiņas atsevišķu pārskatu – L.01. (Pārskats par tiešo apdrošināšanu), L.02. (Darbības pārskats), L.10. (Pārskats par saņemtajām sūdzībām) un L.11. (Pārskats par apdrošināšanas izplatīšanas kanāliem) – sagatavošanā un statistisko datu atspoguļošanā, līdzšinējo apdrošināšanas veidu dalījumu aizstājot ar Regulā 2015/35 noteikto darījumdarbības virzienu dalījumu.
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks <i>eurozonas</i> līmenī saskaņotu uzraudzības statistikas datu klāsts apdrošinātāju darbības uzraudzības vajadzībām.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu statistisko datu sniegšanas prasības apdrošinātājiem.
Plānotais izpildes termiņš	2027. gads.

8. Sākt statistisko datu vākšanu saskaņā ar jaunajām apdrošināšanas sabiedrību statistikas prasībām

Raksturojums	Tiek sāka apdrošināšanas sabiedrību statistikas datu vākšana saskaņā ar grozījumiem Latvijas Bankas 2024. gada 30. septembra noteikumos Nr. 320 "Apdrošinātāju un pārapsedrošinātāju pārskatu sagatavošanas noteikumi", kuros ietvertas prasības, kas izriet no grozījumiem, kas veikti ECB 2014. gada 28. novembra Regulā (ES) Nr. 1374/2014 par statistikas pārskatu sniegšanas prasībām apdrošināšanas sabiedrībām (ECB/2014/50) un ECB 2021. gada 26. marta Pamatnostādnē (ES) 2021/831 par statistisko informāciju, kas jāsniedz par finanšu starpniekiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes (ECB/2021/12).
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks <i>eurozonas</i> līmenī saskaņotu apdrošināšanas sabiedrību statistikas datu klāsts.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu statistisko datu sniegšanas prasības apdrošinātājiem.
Plānotais izpildes termiņš	2028. gads.

9. Nodrošināt ECBS VZS ieviešanu

Raksturojums	VZS ir nozīmīga ECBS iniciatīva, kas paredz maksimāli saskaņot statistisko datu vākšanas prasības gan statistiskās informācijas nodrošināšanas, gan kredītiestāžu uzraudzības vajadzībām, nodrošinot optimālu datu pieejamību gan mikrodatu līmenī, gan kopsavilkuma datu līmenī. VZS pamatā ir statistisko datu saņemšana, izmantojot vienotu ziņošanas vārdnīcu un datu apmaiņas standartu.
Rezultāts	<i>Eurozonas</i> līmenī saskaņoti kredītiestāžu, krājaizdevu sabiedrību, kā arī elektroniskās naudas iestāžu, kuras uzsākušas elektroniskās naudas emisiju, dati, kas ļauj efektīvāk veikt monetāro finanšu iestāžu bilances un procentu likmju statistikas, kredītu un kredītriska mikrodatu statistikas, maksājumu bilances statistikas, starptautisko investīciju bilances statistikas, finanšu kontu statistikas un vērtspapīru turētāju statistikas sagatavošanu, vienlaikus nodrošinot arī ar kredītiestāžu uzraudzības veikšanu saistīto uzdevumu izpildi.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Kredītiestādes, krājaizdevu sabiedrības, kā arī elektroniskās naudas iestādes, kuras uzsākušas elektroniskās naudas emisiju, ievieš VZS, kas nosaka saskaņotu statistisko datu (t. sk. mikrodatu) sniegšanu un palielina statistisko datu sniegšanas prasību stabilitāti.
Plānotais izpildes termiņš	2029. gads.

III. Publicējamo datu klāsta paplašināšana

10. Sākt tiešo investīciju statistikas datu publicēšanu saskaņā ar NACE klasifikācijas 2.1. redakciju	
Raksturojums	Kopš NACE klasifikācijas 2. redakcijas stāšanās spēkā 2008. gada 1. janvārī globalizācija un digitalizācija ir mainījušas veidu, kādā saimnieciskajās darbībās tiek nodrošinātas preces un pakalpojumi. Ir jaunas darbības, kas kļuvušas nozīmīgākas, savukārt citas ir zaudējušas nozīmi pasaules tautsaimniecībā. Straujas pārmaiņas ir notikušas arī informācijas tehnoloģiju vidē. Turklāt lielāka informētība par tautsaimniecības ietekmi uz vidi ir radījusi specializētas darbības vides aizsardzībai. Tāpēc ES līmenī ir pārskatīta NACE klasifikācija, kas noteikta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1893/2006, ar ko izveido NACE 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām, un apstiprināta NACE klasifikācijas 2.1. redakcija.
Rezultāts	Tiešo investīciju statistikas dati tiek publicēti atbilstoši NACE klasifikācijas 2.1. redakcijai.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2027. gads.
11. Sākt bagātības sadalījuma kontu statistikas publicēšanu	
Raksturojums	Latvijas Banka regulāri paplašina publicēto datu klāstu.
Rezultāts	Tiek publicēta bagātības sadalījuma kontu statistika, tādējādi paplašinot interesentiem iespēju analizēt statistiskos datus par mājsaimniecību neto bagātību, kopējiem aktīviem un saistībām.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2028. gads.